

KULMÂKIVI

SUOMEN TEOLOGISEN INSTITUUTIN TIEDOTUSLEHTI
KULMAKIVENÄ ON ITSE KRISTUS JEESUS (EF 2:20)

4/2021

SIUNATTUA SYKSYÄ
KAIKILLE!



HENGELLISYYS KUULUU TEOLOGIAAN

”Älä koskaan luota teologiaan, joka ei käy kirkossa.” Näin julisti taannoin eräs anglikaanipappi Twitterissä. Vaikka moni kommentoija oli tuosta ajatuksesta näreissään, siihen kätkeytyy syvä viisaus.

Akateeminen teologinen tutkimus on hyvin tärkeää ja sille on oma paikkansa. Myös STI:ssä on vuosien varrella julkaistu monia tutkimuksia, jotka ovat avanneet ja analysoineet kristillisen uskon sisältöä tai historiaa. Siitä huolimatta jos teologia nähdään pelkästään akateemisena oppiaineena, jotain vielä tärkeämpää jää puuttumaan.

Jos tarkastelemme maailmaa pelkästään tieteellisten kriteerien valossa, maailmankuvamme jää väistämättä vajaaksi. Onko kaikki selitettävissä pelkästään luonnollisin syin vai onko olemassa ne ylittävät ilmoitukset, jossa Jumala lähestyy kertakaikkisesti ihmistä? Riippuen näistä lähtökohdista lopputuloksena on hyvin erinäköistä teologiaa.

Hyvä teologi ei välttämättä ole se, joka osaa kaikista tarkimmin analysoida jonkun toisen teologian ajatuksia, vaan se, joka puhuu kaikista totuudenmukaisesti Jumalasta. Nimenomaan teologeina meidän on jatkuvasti kysyttävä itseltämme, että jos Jumala todella puhuu meille Raamatussa, osaammeko ottaa sen vastaan Jumalan puheena.

Oikea teologia ei voi olla pelkästään selittävää ja kuvailevaa, vaan siihen liittyy aina myös palvonnan elementti. Jos teologiaa tehdään tosissaan, joudutaan tunnustamaan Jumalan suuruus. Tästä tunnustuksesta väistämättä seuraa pal-

vova asenne. Siksi ei koskaan tule luottaa teologiaan, joka ei käy kirkossa. Hän ei ole ymmärtänyt, että teologia on syvimmitään jumalanpalvelusta.

Moni evankelisluterilaisen kirkon ongelmista on selitettävissä sillä, että papiston koulutuksessa hengellisyys on jäänyt ikään kuin lapsipuolen asemaan. Valtio Kirkon jäänteinä pappeja koulutetaan yliopistossa niin kuin valtion virkamiehiä. Hengelliseen elämään koulutus ei valmenna, vaikka juuri sitä pappien tulisi työkseen harjoittaa.

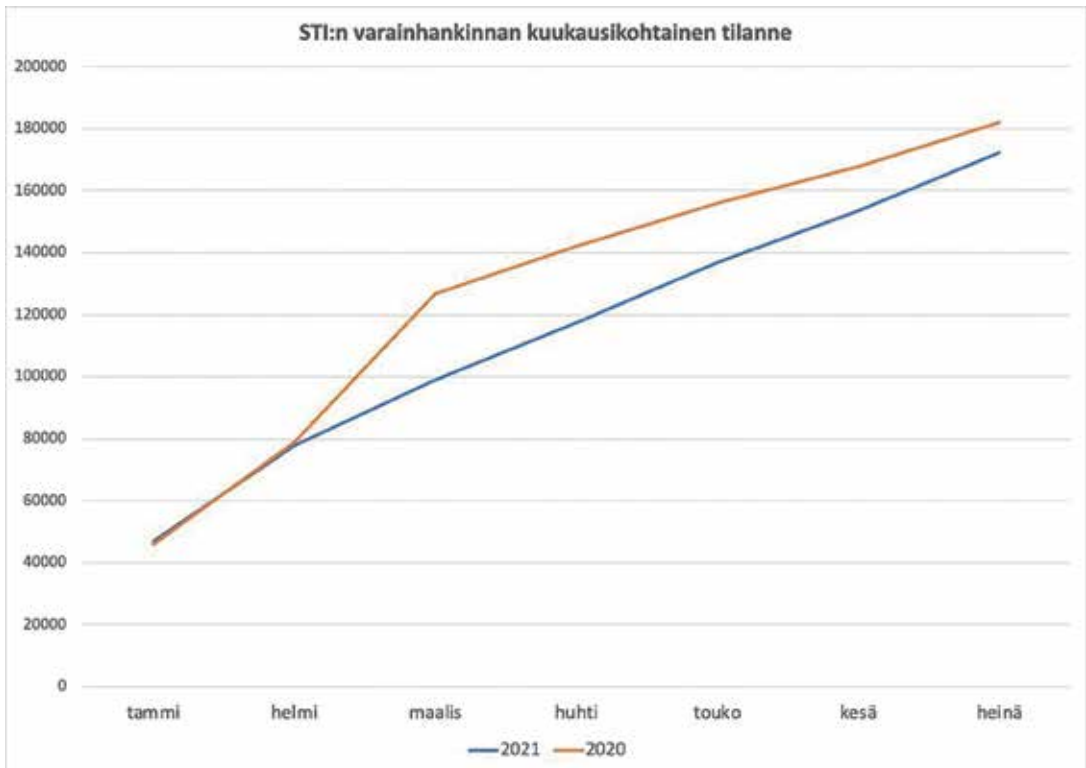
STI:ssä pidämme aina hengellisyyden teologiassa mukana ja tuemme teologian opiskelijoita heidän hengellisessä elämässään. Se on lopulta vielä tärkeämpää teologille kuin akateeminen koulutus.

SANTERI MARJOKORPI
2.9.2021



TALOUSKATSAUS

Heinäkuun loppuun mennessä olimme edelliseen vuoteen verrattuna n. 10 000 euroa jäljessä kertyneiden tulojen osalta. STI on budjetoanut koko vuodelle tuloja 312 000 euroa ja siitäkin tavoitteesta olemme heinäkuun lopussa n. 10 000 euroa jäljessä jos sen jakaa kuukausittain tasasummiin. STI:n taloudessa tulot painottuvat usein keväälle, koska silloin maksetaan jäsenmaksuja, joten syksy on yleensä taloudessa vähän haastavampaa aikaa. Olemme edelleen kiitollisia, mikäli voit tukea STI:tä taloudellisesti.



STI:N PODCAST

STI on aloittanut oman podcastin. Olemme tehneet reilun parin vuoden ajan Puhutaan teologiaa -radio-ohjelmaa. Tuon radio-ohjelman uusimmat jaksot ovat nyt kuultavissa myös podcast-muodossa. Uusia jaksoja tulee lukuvuosien aikana noin kerran kuukaudessa, ja ohjelmaa toimittaa STI:n pääsihteeri.

Podcastissa on tähän asti ollut keskustelua mm. Raamatun erehtymättömyydestä, luterilaisuudesta ja hyvistä töistä, kristinuskosta ja kaupungistumisesta sekä piispa Olavi Rimpiläisestä. Podcast löytyy yleisimmistä podcast-palveluista tai osoitteesta anchor.fm/puhutaanteologia

”JOS OLEN PYSTYNYT ANTAMAAN OLAVI-PIISPASTA OIKEAN KUVAN, OLEN TYYTYVÄINEN”

Haastattelimme Olavi Rimpiläisestä juuri kirjan kirjoittanutta Timo Junkkaalaa. Junkkaalan kirja julkaistiin Raamattuopiston Hengellisillä syventymispäivillä 21.8. otsikolla ”Olavi Rimpiläinen – viimeinen vanhauskoinen”.

Mikä alun perin sysäsi sinut kirjoittamaan kirjan Rimpiläisestä?

Syitä oli kaksi: 1) Kun olin jäämässä eläkkeelle ja edelliset kirjani olivat pian valmistumassa, ajattelin, että jotain kiinnostavaa olisi vielä mukava tutkia ja kirjoittaa 2) Kun henkilöhistoria tuntui kiinnostavimmalta, päädyin kysymään Olavi-piispalta, saisinko kirjoittaa hänen elämäkertansa.

Miksi kirja juuri Rimpiläisestä eikä jostakin muusta?

Olavi-piispan ura ja paikka kirkossa, tunnustusrintamassa ja herätysliikkeissä tuntui sekä tutkimuksellisesti mielenkiintoiselta ja jännitteiseltä että sellaiselta, että se ansaitsisi tulla dokumentoiduksi. Myös hänen miellyttävä persoonansa kiinnosti.

Olet tehnyt nyt kirkkohistorialliset kirjat Muromasta, Tiililästä ja Rimpiläisestä. Yhdistääkö heitä jokin?

Kaikki kolme ovat olleet voimakkaita ja vaikuttavia persoonia, syvän vakaumuksen ihmisiä. He olivat valmiita pysymään lujina siinä, minkä Raamatun mukaisesti

yymmärsivät, vaikka myrsky oli ajoittain tuima.

Miten luonnehtisit lopputulosta? Tuliko kirjasta sellainen kuin halusit?

Kirjasta tuli liian laaja. Olisin toivonut, että olisin pystynyt tiivistämään sen 500 sivuun, mikä oli kustantajankin toivomus. Mutta jos olen pystynyt antamaan Olavi-piispasta oikean kuvan, olen tyytyväinen.

Olet tuntenut Rimpiläisen varmasti jo pitkään, mutta mitä uutta opit kirjan tekemisen aikana Rimpiläisestä?

En oikeastaan tuntenut häntä kovin hyvin ennestään. Hänen ”toinen hiippakuntansa” eli toimintansa tunnustusrintaman arvostettuna johtajana oli minulle jossain määrin tuttu, mutta siitäkin löytyi paljon uutta. Hänen toimintansa kirkon koulutuskeskuksen johtajana ja varsinkin yli 20 vuoden aikana Oulun piispana oli minulle varsin vieras. Hän oli monipuolisempi ja laaja-alaisempi kuin olin osannut aavistaa. Tämä koskee sekä ekumeenisia ja kansainvälisiä että yhteiskunnallisia suhteita ja kannanottoja. En myöskään tiennyt, miten mainio persoona ja miten pidetty koko hiippakunnan kaitsija hän oli.

Oliko Olavi Rimpiläinen viimeinen vanhauskoinen niin kuin otsikko väittää vai mikä teoksen viesti on tässä suhteessa?

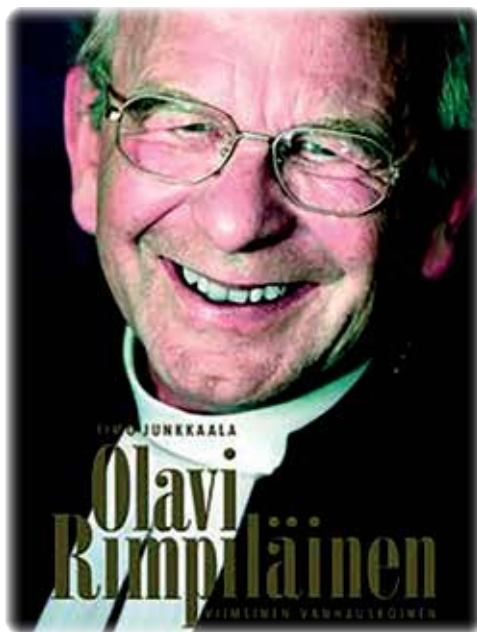
Tästä nimiehdotuksesta ehdin saada hänen omankin kommenttinsa. Hän itse käytti mielellään nimitystä vanhauskoinen, jota monet muut vierastivat. Hän totesi, että onneksi yhä on monia nuoria innokkaita vanhauskoisia ”soihdunkantajia”. Hän hyväksyi nimen, kun sillä tarkoitetaan, että hän oli ”lajinsa viimeinen” eli viimeinen perinteistä virkakantaa puolustanut ja edustanut piispa Suomen ev.lut. kirkossa.

Millä tavalla STI tulee esiin kirjassa?

Olavi Rimpiläinen oli STI:n ensimmäinen puheenjohtaja vuosina 1987-2000. Kirjassa käy ilmi, että hän oli tuossakin tehtävässä taitava linjanvetäjä ja merkittävällä tavalla tunnustusrintaman eri tahoja koossapitävä hahmo. STI oli hänelle samalla tavoin tärkeä kuin Paavalin synodi, jotka molemmat kokosivat vanhauskoisia eri herätysliikkeistä ja joita hän kutsui rakkaussuhteikseen - avioliitossa hän sanoi olleensa hiippakuntansa kanssa.

Mikä asia jäi Rimpiläisestä mysteeriksi ja tulevien tutkijoiden selvitettäväksi?

Luulen pystyneeni selvittämään pääasiat sekä siitä, miksi hänestä tuli se mikä tuli eli hänen saamansa vaikutteet, että ainakin suurimmaksi osaksi senkin, mitä muuta hän oli kuin vanhauskoinen tunnustusrintaman johtaja. Lisää tutkittavaa voisi olla esimerkiksi hänen hämmästyttävän myönteisessä asenteessaan vanhoillislestadiolaisuutta kohtaan, siinä miten hän arvosti yhtä aikaa sekä Luther-säätiön ja Lähetyshiippakunnan ratkaisua rakentaa omia jumalanpalvelusyhteisöjä että kirkon yhteydessä pysyneitä vanhauskoisia herätysliikkeitä



ja hänen ekumeenisissa toimissaan ja kannanotoissaan.

Mitä haluaisit häneltä vielä kerran perillä kysyä?

Osasinko kirjoittaa hänestä oikein? Miten voisin tulla hänen kaltaisekseen vahvan vakaumuksen ja aidon myötätunnon ihmiseksi?

Aiotko Rimpiläisen jälkeen kirjoittaa kirjan vielä jostakin merkittävästä kirkkohistoriallisesta henkilöstä?

Nyt olen luvannut jäädä uudelleen eläkkeelle. Ehkä jotain pienimuotoisempaa ja vähemmän työlästä voisi vielä yrittää kirjoittaa, mutta ei enää elämäkertoja.

TEKSTI: SANTERI MARJOKORPI
 KUVA: KUVA KIRJASTA
 SIVUSTOLTA PERUSSANOMA.FI

RLL:N PÄÄSIHTEERI KIRSI SMEDS: ”SUURIN HAASTE ON TÄMÄN AJAN HENKI”

Kirsi Smeds Kouvolan Valkealasta istuu STI:n hallituksessa. Hän on Raamatunlukijain Liiton (RLL) pääsihteeri ja teologian maisteri. Vapaa-ajallaan hän nauttii luonnon helmassa olemisesta ja erityisesti sienimetsällä samoilusta piilottelevia sieniherkkuja etsien.

Raamatunlukijain Liitto toimii Raamatun lukemisen puolesta ja yhdistää Raamattuun Jumalan sanana luottavia kristittyjä ja järjestöjä. STI on yksi RLL:n jäsenjärjestöistä. RLL:n pääjulkaisu on Hetkinen, joka on päivittäisen Raamatun lukemisen tukemiseksi ja Raamatun ymmärtämisen avuksi julkaistava raamatunlukulehti. Siinä on päivittäinen lukuohjelma ja lyhyt opetus jokaiselle päivälle jostakin raamatunkohdasta.

- Moni teologi käyttää Hetkinen-lehteä myös oman henkilökohtaisen päivittäisen hiljentymisen apuna. Sieltä voi saada myös ajatuksia omiin opetuksiin ja hartauksiin. Itsekin käytän sitä osana omaa Raamatun lukemistani, Smeds toteaa.

RLL:n sivuilta löytyy myös laajoja materiaali- ja ideapankkeja raamattutyöhön eri ikäryhmien parissa. Niistä on teologeille apua esimerkiksi vapaaehtoisten vastuunkantajien tukena, raamatturyhmissä tai nuorten ja lasten raamattutyössä.

RAAMATTUTYÖTÄ YHDESSÄ

Smedsin mukaan RLL rohkaisee järjestöjä tekemään yhdessä raamattutyötä.

- Tuemme Jumalan sanan lukemista ja opettamista sekä autamme sanan ymmärtämisessä ja soveltamisessa kristityn elämään. Julkaisemme eri-ikäisille suunnattua Raamatun lukemiseen ja opettamiseen liittyvää materiaalia, jota voidaan hyödyntää niin henkilökohtaisessa raamatunlukemisessa kuin opetuksessakin.

RLL on osa kansainvälistä Scripture Union -liikettä. Muualta maailmasta saadaan raamattutyöhön ideoita, joita voi helposti tuoda suomalaisten käyttöön.

- Olemme voineet tuoda sellaisia raamattutyön välineitä, joita Suomessa ei olisi ollut mahdollista tehdä yksin niiden vaatimien suurien resurssimäärien vuoksi. Tällaisia ovat esim. kansainvälinen Lasten raamattusovellus ja LUMO – evankeliumit elokuvina -videot. Kummatkin ovat nyt suomalaisten käytössä ilmaisina, Smeds kiittelee.

HAASTEENA AJAN HENKI

Smeds iloitsee siitä, että saa tehdä työtä Jumalan sanan lukemisen ja opettamisen hyväksi, mutta näkee myös sen, että tuo työnäky on usein tänä päivänä vastavirtaa.

- Suurin haaste on tämän ajan henki, joka haluaa polkea Raamatun täysin multiin ja jopa kriminalisoida sen käyttöä ja arvomaailmaa. Se satuttaa syvästi, mutta toisaalta se omalta osaltaan todistaa Raamatun sanan olevan totta.

Korona on vaikuttanut RLL:n toimintaan vähemmän kuin muiden järjestöjen,



mutta entistä enemmän toiminta on tapahtunut etänä.

- Olemme mm. käynnistäneet etänä pidettäviä raamatturyhmiä sekä teemme viikoittaista radio-ohjelmaa Hetkistä radio Patmokseen. Lisäksi olemme mukana SLEYn Seikkailen läpi Raamatun -pyhäkoulumateriaalin VT:n osuuden tekemisessä ja työntekijämme valmistaa sinne opetusvideoita. RLL on uutena avauksena käynnistämässä ns. raamattulähettilästoimintaa. Taloudellisesti korona näkyy kolehtitulojen romahtamisena.

YHTEISTÄ TYÖTÄ STI:N KANSSA

STI:n työntekijät ovat kirjoitelleet aktiivisesti Hetkiseen. Smeds näkee, että STI:n ja RLL:n työssä on paljon yhtymäkohtia.

- Haluamme kasvattaa Raamattuun luottavia kristittyjä ja toimijoita seurakuntiin ja yhteiskuntaan. Me keskitymme raamattutyön materiaaleihin ja kenttätöiden tukemiseen ja STI teologikoulutukseen. Me tarvitsemme Raamattuun sitoutuneita opettajia ja teologeja mm. Hetkisen ope-

tustekstien tekemiseen, ja seurakuntien ja järjestöjen työntekijät kaipaavat valmiita raamattutyön apuvälineitä työhönsä.

Smeds osallistui opiskeluaikoinaan myös itse STI:n toimintaan.

- Kun lähdin opiskelemaan teologiaa 1990, sain oivan neuvon etsiytyä tuolloin aika tuoreen STI:n suojiin. Osallistuin varsinkin fuksivuoden opetuksiin. Avioliitto vei toiselle paikkakunnalle ja kursseille osallistuminen jäi, mutta opiskeluajoista saakka olen puolisoni kanssa ollut STI:n tukija ja ystävä.

Luottamustehtävät STI:ssä ovat tunteet mieluisilta.

- Pienen järjestön pääsihteerinä joudun hoitamaan monia samantyyppisiä asioita kuin mitä STI:ssä tulee esille. Näen STI:n tehtävän hyvin tärkeänä ja toivon, että voin omalta osaltani tukea ja auttaa työtä, Smeds ajattelee.

HAASTATTELU: SANTERI
MARJOKORPI

KUVA: KIRSI SMEDSIN ARKISTO

LÄHETYSTYÖN SUUNTA KORONAN JÄLKEEN

Kirkko perustuu lähetykskäslyn eteenpäin viemiseen ja mielestäni on hienoa, että STI on tarttunut teemaan koronan vaikutuksista lähetystyöhön syyskauden avajaisten paneelin keskusteluaiheena. Keskustelijoi-ksi oli kutsuttu asiantuntijat neljästä kirkon järjestöstä: toiminnanjohtaja Arto Antturi (Sansa) ja lähetyksenjohtajat Ville Auvinen (SLEY), Jukka Kääriäinen (Kylväjä) ja Daniel Nummela (SEKL). Paneelin vetäjänä toimi pääsihteeri Santeri Marjokorpi.

Keskustelua seuratessa käy ilmi rikaus järjestöjen erilaisuudessa. Kun Sley ja Kansanlähetyksen suurempina järjestöinä joutuivat pohtimaan työntekijöiden kotiin kutsumista, Sansa ja Kylväjä ovat pienempiä toimijoita kotimaisin voimin, ja työyhteisöt ulkomailla muodostuvat paikallisiin työntekijöihin. Sanansaattajat on medialähetyksen järjestö, jolla on 10 omaa lähettä, joista yksi kutsuttiin kotiin koronan vuoksi. Kylväjä keskittyy tavoittamattomien kansojen saavuttamiseen. Sley ja Kansanlähetyksen työstä noin kolmasosa on lähetystyötä ja toiset kolmannekset koostuvat kotimaan työstä ja kansanopiston toiminnasta.

ALUEELLISET RAJOITUKSET OHJAAVAT EDELLEEN LÄHETTIIEN TOIMINTAA MONIN PAIKOIN.

PANDEMIAN VAIKUTUKSET LÄHETYSTYÖHÖN

Koronan vaikutukset eivät ole samankaltaisia kaikkialla. Siinä missä osa läheteistä palasi kotimaahan, monien lähettien pysyminen työalueillaan nähtiin arvokkaana, kun vaikeina aikoina henkisen tuen tarve korostuu. Alueelliset rajoitukset ohjaavat edelleen lähettien toimintaa monin paikoin, ja kokoontumisia on rajoitettu. Suomessa puhumme yhteiskunnan avaamisesta, mutta monella työalueella pahimmat tilanteet ovat vielä edesspäin: deltavariantti on leviämässä ja rokotuksia on vasta vähän tarjolla.

Ville Auvisen sanoin ”lähetyksen rampauttavat vaikutukset, niitä ei ole vielä nähty kokonaan, vaan niitä on edesspäin.” Pandemian takia uusilla työntekijöillä on ollut haasteita saada viisumeita työalueilleen. Digiloikkakin koskettaa pääasiassa lähettien ja lähettäjänsä välisiä yhteyksiä, vaikka osalla alueista jumalanpalvelusten striimaus nettiin alkoi. Korona-aikana on syntynyt myös siunaavia käytäntöjä, kun työntekijäkokoukset on järjestetty etä- tai hybridikokouksina, jolloin lähetystyöntekijät on saatu mukaan.

LÄHETYSTYÖ EI ONNISTU PELKÄSTÄÄN ETÄNÄ

Keskustelu painottui virtuaalikokoontumisten ja kohtaamisten väliseen suhteeseen: kuinka paljon lähetystyöstä voidaan



tehdä etänä ja kuinka paljon työtä täytyy tehdä paikan päällä kohteissa. Arto Antturi kuvaa: ”Kristillinen elämä toteutuu arjessa ja kohtaamisissa. Lähetystyö on sitä, että kristillinen sanoma saavuttaisi kaikki kansat – viime kädessä paikan päällä. Medialähetystyössä lähetystyötä tekevät ne ihmiset, jotka kuulevat sanoman ja vievät radion naapuriin.”

Yhteyttä ei voi luoda puhtaasti etänä: ihmiset voidaan tavoittaa etänä, mutta kuinka tavoitetut ohjataan paikallisen seurakunnan tai kirkon yhteyteen? Panelisteilla on konsensus siitä, ettei virtuaalielämä korvaa normaalia vuorovaikutusta vaan ihmiset kaipaavat kohtaamista. Jukka Kääriäinen sanoittaa: ”Kristinusko on inkarnaation usko – Jumala tuli lähelle ja pelastus ei ole virtuaalinen – Kristus tuli lähelle, siksi lähetystyökään ei voi ohittaa ihmisen kohtaamista”. Netti on verkko, jolla voidaan ”kalastaa” tavoittaa ihmisiä. Verkkoseurakunta käsitetään yhteyden ja seurakunnan korvikkeena, jossa eivät toteudu sakramentit. Lähetyskentillä eletään todellisuudessa, jossa seurakuntayhteyttä ei ole, tai ihmiset eivät pääse siihen mukaan. Nettiseurakunta, virtu-

aaliseurakunta, on heille tärkeä, koska se on ainoa seurakunta.

TULEVAISUUDEN LÄHETYSTYÖ

Kristinuskon perusasiat eivät muutu, vaikka teknologian muutos on jatkuvaa. Uusien yhteyksien luominen ei onnistu samalla tavalla etänä kuin paikan päällä. Korona tulee olemaan vielä vuosia mukana vaikuttavana tekijänä. Tulevaisuudessa lähetystyön täytyy olla ketterää, siinä tulee olla mukana tilannetaju ja sen tulee perustua kumppanuuteen. Kotimaassa lähetystyö nojaa 7-säikeiseen lähetysjärjestöjen lankaan, ja ulkomailla järjestöjen toiminta perustuu yhteistyöhön paikallisten kanssa.

Lähetyskenttä elää jatkuvassa murroksessa. Tulevaisuuden suuressa kuvassa meidän tulee löytää roolimme lähetystyön muutoksessa ja selittää haaste lähettäjiä korkeasta iästä – mistä ja miten innostaa nuoria sukupolvia lähtemään ja lähettämään!

TEKSTI: MIIKKA KORPIRANTA
KUVA: KAROLIINA RAUHIO-
POKKA

KOHTALON VUODET KIRKOSSA

Viime syksynä julkaistiin kirkon uusi nelivuotiskertomus, jossa tarkasteltiin kirkon toimintaa vuosina 2016-2019. Nelivuotiskertomuksessa kuvatut tilastot paljastavat karun kuvan kirkon tulevaisuudesta.

Nelivuotiskertomus näyttää, että suomalainen yhteiskunta ja sen arvomaailma on rajussa muutoksessa. Kristillinen yhtenäiskulttuuri on murtumassa ja sen korvaa toisenlainen kulttuuri. Nämä erilaiset kulttuurit törmäävät ja aiheuttavat kulttuurisodan, joka näkyy mm. avioliittokysymyksen ympärillä olevana kiistana. Polarisatio lisääntyy, mikä on myös politiikassa tai keskusteluilmapiiirissä havaittavissa.

KIRKOSTA EROAMISTEN SYYT

Usein väitetään, että ihmiset eroavat kirkosta, koska kirkko on jäänyt ajastaan jälkeen ja on esimerkiksi liian suvaitsematon homoseksuaaleja kohtaan. Nelivuotiskertomuksen tilastot paljastavat tämän kirkkopoliittiseksi propagandaksi. Neljä merkittävintä erosyytä ovat: kirkolla ei ole instituutiona minulle mitään merkitystä, en ole uskonnollinen ihminen, en halua maksaa kirkollisveroa ja en usko Jumalaan. Kirkolla on siis hengellinen uskottavuusongelma. Ihmiset eivät usko Jumalaan ja eroavat siksi kirkosta. Samasta syystä ihmiset eivät myöskään kasta lapsiaan.

IHMISET EIVÄT USKO
JUMALAAAN JA EROAVAT
SIKSI KIRKOSTA.

Kirkosta eroamisia ei pysty patoamaan sillä, että muutetaan opetusta tai mukautetaan enemmän nykyaikaan. Jos ihmiset eivät usko Jumalaan, kirkolla ei ole lopulta mitään sijaa ihmisten elämässä. Tarvitaan siis uudenlaista evankelointia, julistusta ja kristinuskon opettamista. Pitäisi miettiä, miten kirkon ydinsanomaa saisi paremmin opetettua kansalle eikä sitä, miten tuota sanomaa voisi muuttaa niin, että se jotenkin paremmin sopisi ihmisille.

KANSANKIRKOLLISUUS MURTUU

Kirkkoon kuulumisen ei ole pääkaupunkiseudulla enää oletus vaan päinvastoin. Luterilainen kirkko menettää asemansa eräänlaisena kansalaisuskontona. Tästä seuraa väistämättä kansankirkollisuuden murtuminen. Jossain vaiheessa kirkkoon kuulumisprosentit alkavat olla samaa luokkaa kuin niiden ihmisten prosenttiosuus, jotka ilmoittavat uskovansa Jumalaan. Tällöin ei jää jäljelle kulttuurikristinuskoa, vaan kirkon jäsenet ovat sitoutuneempaa väkeä kuin tähän asti.

Ihmiset eivät ylipäätään enää halua kuulua sellaiseen, mitä eivät pidä tärkeänä. Siksi kirkolla täytyy olla aika vahva side ihmisten elämään, jos siihen kuulutaan. Tämä korostaa jumalanpalvelusyhteisöjen merkitystä. Niissä luodaan kirkolle sitoutunutta jäsenpohjaa tulevaisuuteen.

Kasteiden määrässä on tapahtunut huomattava romahdus. Syntyvyyden lasku vähentää kasteita, mutta samalla myös entistä pienempi osa ihmisistä haluaa kastaa lapsensa. Nämä kaksi tekijää vai-



kuttavat sen, että vuodesta 2000 kasteiden määrä on lähes puolittunut. Helsingin hiippakunnassa kastetaan tällä hetkellä noin 40 prosenttia syntyneistä lapsista. Se tarkoittaa, että tulevaisuudessa kirkkoon kuulumisprosentti ei siellä tule olemaan yli neljäkymmentä, sillä moni kastetuista eroaa nuorena aikuisena kirkosta. Pääkaupunkiseudulla luterilainen kirkko on nyt jo vähemmistöuskonto, ja sen merkitys tulee siis vain pienenemään.

Tällä hetkellä Suomessa vähiten uskonnollinen ryhmä on 30–40 -vuotiaat. Tilanne on hankala, koska he ovat niitä, jotka saavat ja kasvattavat lapsia sekä maksavat kirkollisveroja tulevaisuudessa. Tämä kehitys tulee siis väistämättä muuttamaan kirkollisia rakenteita.

YLLÄTYKSIÄ TILASTOISSA

Suuri yllätys tilastoissa oli nuorten naisten kristillisyyden, joka oli poikkeuksellisen vähäistä. He ovat esimerkiksi paljon

vähemmän uskonnollisia kuin ikäluokansa miehet. Toisaalta nuorten miesten kohdalla on positiivisia merkkejä. Heistä 33 % uskoi Jeesuksen nousseen kuolleista, mikä on 70–79 -vuotiaiden miesten jälkeen korkein lukema. Nuorista miehistä näyttää tulevan siis huomattavasti uskonnollisempia kuin vähän heitä vanhemmat ikäluokat.

Meidän ei pidä liikaa masentua tilastoista. Muistetaan, mitä Itä-Euroopassa tapahtui. Siellä kristinuskolla meni vuosisadan verran erittäin huonosti, mutta nyt menee monessa paikkaa paljon paremmin kuin lännessä. Jumala on aina suurempi kuin mitä osaamme kuvitella.

Teksti perustuu Raamattuopiston Hengellisillä syventymispäivillä 21.8. pidettyyn puheeseen.

TEKSTI: SANTERI MARJOKORPI
KUVA: FREE PHOTOS –
PIXABAY.COM

AIKAA IHMISELLE JA JUMALALLE

Usein sanotaan, että Afrikassa ihminen hallitsee aikaa, eikä aika ihmistä. Kuvaavaa on, että ihmiset saattavat käyttää rannekelloa, josta puuttuvat viisarit. Kaikilla on aikaa toisilleen, ammattiauttajia tai kuuntelijoita ei paljoa ole eikä kai tarvitakaan.

Tehokkuudessaan länsimainen ihminen säälii Sambian kansaa mm. monipäiväisestä hautajaisjärjestelmästä. Miten yhteiskunta voi toimia kun hautajaisia on niin usein, ne ovat niin suuria ja niissä kulutetaan niin monta päivää? Miten leski tai lapset kykenevät valtaisaan monipäiväiseen vierasrujanssiin heti suuren menetyksen jälkeen? Sambialaiset puolestaan pitävät herkästi meitä länsimaiden ihmisiä kylminä individualismin uhreina ja piittaamattomina, jos emme ota työstämme päivää vapaaksi ja osallistu tuttumme hautajaisiin tai jos emme myönnä palveluksessamme olevalle henkilölle kolmea päivää palkallista vapaata osanotto-rahoinen ja matkakuluineen hänen lähteäkseen kotikylälleen hautajaisiin.

Sambiassa niin surut kuin ilotkin jaetaan sellaisella yhteisöllisellä kapalla, jota me länsimaiden asukkaat tuskin kykenemme kokonaan tyhjentämään. Vaikka surun kohdatessa saisin kaiken sen huomion mitä afrikkalaiset solidaarisesti toisilleen jakavat, oletan, etten kuitenkaan

AJAN ANTAMINEN TOISILLE HEIJASTUU MYÖS SUHTEESSA JUMALAAAN.

osaisi kulttuurillisessa yksinäisyydessäni ottaa kaikkea tarjolla olevaa vastaan kuten afrikkalainen.

Syvällinen osanotto ystävän suruun on vain pieni siivu meille eksoottisesta yhteisöllisyyden ilmentymästä. Seurakuntalaiset ja heidän pappinsa vierailevat usein ahkerasti sairaiden luona, seurakunnan jättäneiden kodeissa käydään kutsumassa heitä uudestaan mukaan ja kaikenlaisia kuulumisia vaihdetaan aina pitkään, kun tavataan.

Ajan antaminen toisille heijastuu myös suhteessa Jumalaan. Lauantai-iltana lähdin lusakalaisen kirkkokuoron kanssa torille jakamaa kutsulappuja jumalanpalvelukseen. Laiton papinpaidan päälleni, koska sillä sai aina huomiota, mikä epäilemättä tehosti toimintaa myös tämänlaisessa aktiiviteetissa. Kutsuja jakaessamme tuli joku kyseenalaistamaan kristinuskkoa minulle. Keskustellessani tämän miehen kanssa joukkoomme liittyi uskoa puolustavia ja vastustavia ajatusten vaihtajia. Ymmärsin, että piiri ympärilläni kasvoi koko ajan. Jossakin vaiheessa argumentointia havahduin torikauppiaiden huutoihin: ”Mene muualle pitämään puhetta!” He selittivät, että koko alue on tukkiutunut puheeni aiheuttamasta väentungoksesta eikä heidän bisneksensä siksi vedä. Katsoessani ympärille ymmärsin kuuntelijoiden määrän olevan niin suuri, että kaikki eivät voineet kuulla puheitamme.

Afrikkalaiset kristityt ovat valmiina ottamaan vastaan opetusta kiireettömästi, milloin vain, aikaa kun on. Jumalanpalveluksetkin ovat, joskus tukalasta kuumuu-



desta huolimatta, selvästi pidempiä kuin omamme ovat. Jos tarjolla on ruokaa ja jopa majoitusta ei ole ongelma saada ihmisiä pysymään tunteja sanan kuulossa.

»Tulkaa, niin näette», Jeesus sanoi. He menivät ja näkivät hänen majapaikkansa, ja he jäivät hänen seuraansa loppuksi päivää. Joh. 1:39.

En tule unohtamaan sitä, miten afrikkalaisilla sisarilla ja veljillä oli aikaa ihmiselle ja Jumalalle. Opetuslasten mieliin syöpyi Jeesuksen kanssa viettämänsä loppupäivä. Tänään on sinun mahdollisuutesi.

TEKSTI: TOM SÄILÄ
TOIMINNANJOHTAJA, SLEY (ENTINEN
SAMBIAN LÄHETYSTYÖNTEKIJÄ)
KUVA: PETRI VÄHÄSARJA

* * * * *

SLEYN nettisivuilta poimittua tietoa Sambian työalueesta:

Sley toimii Sambiassa yhteistyössä Afrikan evankelis-luterilaisen kirkon (LECA) kanssa.

Lähettejä Sambiassa ei enää ole, vaan työtä koordinoidaan Keniasta käsin, ja vuoden 2021 loppuun mennessä Sleyn Sambian kenttähallinnon on tarkoitus loppua. Sen jälkeenkin kirkkoa tuetaan erityisesti tarjoamalla opiskelustipendejä teologian ja diakonian opiskelijoille.

* * * * *

KORONAKÄYTÄNNÖT TULEVANA SYKSYNÄ

Syksyllä STI:n luennoille voi taas osallistua paikan päälle. Rajoitamme kuitenkin osallistujien määrän 20 henkilöön, jotta voimme säilyttää turvavälit. Paikat jaetaan saapumisjärjestyksessä. Pyrimme edelleen lähettämään luennot myös suoratoistona STI:n YouTube-kanavalla, joten niitä voi katsoa myös kotoa käsin. Tiloissamme on maskisuositus. Älä tule sairaana STI:hin. Seuraamme suosituksia ja päivitämme käytäntöjämme niiden mukaisesti. Ajankohtaiset tiedot koronarajoituksista ja käytänteistä löydät nettisivuiltamme.

UDESTA YHDISTYKSESTÄ:

YHDISTYS SANAN- JA USKONNONVAPAUDEN PUOLESTA

Kesäkuussa perustettiin Sanan- ja uskonnonvapaus ry, jonka tehtävänä on puolustaa etenkin kristittyjen sanan- ja uskonnonvapautta Suomessa. Yhdistyksen perustaminen liittyi etenkin Päivi Räsäsen saamiin syytteisiin ja häntä kohtavaan oikeudenkäyntiin. STI:n pääsihteeri Santeri Marjokorpi valittiin yhdistyksen hallituksen puheenjohtajaksi.

Hallituksessa on laaja edustus eri kristillisten suuntausten edustajia. Hallituksen jäseniä ovat mm. entinen ulkoministeri Timo Soini, kasvatustieteen emeritusprofessori Tapio Puolimatka sekä Suomen suurimman helluntaiseurakunnan johtaja Mika Yrjölä. Yhdistyksen toimintaa käynnistellään syksyn aikana. Yhdistyksen toimintaan voi tutustua ja sen jäseneksi voi liittyä osoitteessa sananjauskonnonvapaus.fi

PRISCILLA-YHDISTYKSEN 20-VUOTISJUHLA

Tänä vuonna on aihetta juhlaan! Priscilla eli herätyskristittyjen naisteologien oma yhdistys täyttää 20 vuotta, ja juhlimme tätä merkkipaalua yhdessä lauantaina 30.10. klo 13 alkaen Helsingin Luther-kirkolla (Fredrikinkatu 42). Juhla myös striimataan.

Ohjelmassa mm. Soili Haverisen opetus ”Parempaa kuin feminismi” sekä paneelikeskustelu naisteologin kutsumuksesta kotimaassa ja lähetyskentällä. Toki nautimme myös synttäräkakkukahvit.

Varaa siis päivä kalenteriisi ja seuraa syksyllä tarkempaa ilmoittelua kotisivuilla ja Facebookissa. Lämpimästi tervetuloa mukaan kaikki priscillat ja Priscillan ystävät!

www.priscilla.fi

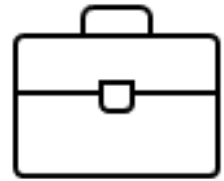
PÄÄSIHTEERIN VIERAILUT

15.9. Luento, Hakunilan kirkko, Vantaa

29.9. Opiskelijailta, Tampereen Evankeliset opiskelijat, Tampere

1.10. Luento, kirjoittajakurssi, Suomen Raamattuopisto

3.10. Saarna, Pyhän sydämen kappeli, Helsinki



Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Sähköposti ja puhelin

sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi
09 668 9550

Kotisivu

www.sti.fi

Pankkitilit

Danske Bank:
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH

Nordea:

FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH

Kokoaikaiset työntekijät

pääsihteeri Santeri Marjokorpi
sihteeri Kirsi Kuru

Aukiolo: Lukukausien aikana klo 9–16 (myöhemmin syksyllä harkitsemme pidennettyä aukioloa klo 19 asti)

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus

Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään tukijäsenille kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

puheenjohtaja Lauri Vartiainen, SRO



Jäsenjärjestöt

Laestadianernas Fridsföreningars Förbund
Lähetisyhdistys Kylväjä
Lähetisyhdistys Rauhan Sana
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Medialähetys Sanansaattajat
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.

Vuositukijäsenmaksu 40 euroa (opiskelijat 10 euroa, yhteisöt 100 euroa, ainaisjäsenyys 800 euroa). STI ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa RA/2018/904

Poliisihallituksen arpajaishallinto myönsi STI: lle uuden rahankeräysluvan 4.11.2020. Lupa on toistaiseksi voimassa oleva. Varat käytetään teologiseen ja pastoraaliseen koulutukseen, julistus- ja julkaisu-toimintaan, kirjastopalvelujen ylläpitämiseen sekä palkka- ja hallintokuluihin siltä osin kuin kulut palvelevat varsinaista yleishyödyllistä käyttötarkoitusta.

Taitto Kirsi Kuru

Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy
ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkojulkaisu)

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
KAISANIEMENKATU 13 A
00100 HELSINKI



Posti Green



ETUKANSI: SYKSYISELLÄ KÄVELYREITILLÄ
©MARK APLET - STOCK.ADOBE.COM

TAKAKANSI: KAKSIN LAITURILLA
©EVERST - STOCK.ADOBE.COM

ÄLKÄÄ SIIS HEITTÄKÖ POIS ROHKEUTTANNE, SILLÄ SE PALKITAA KERRAN RUNSAASTI.
(HEB. 10:35)